

Φύλλο Εργασίας
«Λέων Γ: από στρατηγός, αυτοκράτορας (717-741)»

Φύλλο Εργασίας – Ερωτήσεις / Δραστηριότητες

Πηγή 1

Η άνοδος του Λέοντος στο βυζαντινό θρόνο

“Ο Λέων, σαν στρατηγός του Θέματος των Ανατολικών είχε αμφισβητήσει την εξουσία του βυζαντινού αυτοκράτορα Θεοδοσίου Γ΄, αφού ο τελευταίος είχε ανέβει στο θρόνο με αντικανονικό τρόπο. Ο Λέων είχε συμμαχήσει εναντίον του με τον στρατηγό του Θέματος των Αρμενιικών, Αρτάβασδο. Το γενικό κλίμα ευνοούσε τον φιλόδοξο στρατηγό να διεκδικήσει τον θρόνο. Μάλιστα, δεν χρειάστηκε να συγκρουσθεί στρατιωτικά με τον Θεοδόσιο Γ΄, διότι παραιτήθηκε μόνος του από το θρόνο.

Η άνοδος του Λέοντος στο θρόνο –ως Λέων Γ΄- δεν σήμαινε ότι η εξουσία του ήταν απόλυτη· και το γεγονός ότι είχε ως στρατηγός νικήσει τους Άραβες δεν τον απάλλαξε από προβλήματα αμφισβήτησης της εξουσίας του.“

Τσορμπατζόγλου Κ. Γεώργιος, Κοινωνική διάσταση της Εικονομαχίας, Θεσσαλονίκη 1993 (διασκευή)

Πηγή 2

Ο Λέων Γ΄ προχωρά σε αλλαγές στο θεσμό των Θεμάτων

Στα εσωτερικά πράγματα του κράτους, ο Λέων Γ΄ λίγο μετά την ανάρρηση του στο βυζαντινό θρόνο, βρέθηκε αντιμέτωπος με ορισμένες επαναστάσεις εναντίον του, τις οποίες κατόρθωσε να καταστείλει με επιτυχία³. Πραγματοποίησε μία θεματική μεταρρύθμιση που στόχο της είχε τον κατακερματισμό των θεμάτων, προκειμένου να αποφύγει τις ανταρσίες των ηγετών τους, οι οποίοι συγκεντρώνοντας μεγάλη δύναμη στα χέρια τους απειλούσαν το θρόνο. Προέβη λοιπόν στη διαίρεση των μεγάλων θεμάτων της ξηράς σε άλλα μικρότερα, το ίδιο έπραξε και στο στόλο διαιρώντας τον σε μητροπολιτικό και θεματικό. Παράλληλα κατόρθωσε με την ενέργεια αυτή να αποκτήσει μικρότερες στρατιωτικές μονάδες που ήταν πιο ευκίνητες και περισσότερο αποτελεσματικές στη διεξαγωγή των μαχών. Ακόμη προσέθεσε, για πρώτη φορά, στη στρατιωτική δικαιοδοσία του στρατηγού του θέματος και τη διοικητική.

Αβραμίδου Ειρήνη, *Επιδημίες και σεισμοί στα χρόνια των πρώτων Ισαύρων*, Θεσσαλονίκη 2013

Φύλλο Εργασίας
«Λέων Γ: από στρατηγός, αυτοκράτορας (717-741)»

Πηγή 3

1. Αφού μελετήσετε τις πηγές Π.1 και Π.3

α) να εντοπίσετε στο χάρτη το Θέμα στο οποίο ήταν στρατηγός ο Λέων καθώς και αυτό που στρατηγός ήταν ο σύμμαχός του Αρτάβασδος.

(σημειώστε όνομα / χρώμα):

β) Ποιος νομίζετε ότι θα ήταν ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τα δύο παραπάνω Θέματα;

.....

2. Αφού μελετήσετε τις πηγές Π.1 και Π.2 απαντήστε στα παρακάτω ερωτήματα:

α) Οι πηγές 1 και 2 είναι σύγχρονες με τα γεγονότα που αναφέρουν ή μεταγενέστερες; γιατί;

.....

.....

β) Με βάση την Π.2, για ποιους λόγους ο Λέωντας Γ΄ αποφάσισε να διαιρέσει τα Θέματα σε μικρότερες μονάδες;

.....

.....

.....

γ) Κατά τη γνώμη σας, οι πληροφορίες από την Π.1 μπορούν να δώσουν μια επιπλέον εξήγηση για την διαίρεση των Θεμάτων;

.....

.....

.....